

Lënda	Rritja dhe zhvillimi		
Lloji	Lloji	Semestri	ECTS
	E DETYRUESHME (M)	2	4
Lektor	Dr. Sami Sermaxhaj		
Qëllimet dhe objektivat	Ky kurs ndërdisiplinor synon t'u ofrojë studentëve një kuptim të plotë të proceseve, fazave dhe faktorëve që ndikojnë në rritjen dhe zhvillimin njerëzor, që nga lindja deri në pjekuri. Kursi eksploron faktorët biologjikë, mjedisorë dhe socio-kulturorë që formësojnë zhvillimin njerëzor. Për më tepër, kursi thekson ndërveprimin midis predispozitave gjenetike dhe stimujve mjedisorë, si ushqimi, aktiviteti fizik dhe kushtet socio-ekonomike. Gjithashtu, fokusohet në rëndësinë e aktivitetit fizik për promovimin e zhvillimit të shëndetshëm në faza të ndryshme të jetës.		
Rezultatet e pritshme	Pas përfundimit të këtij moduli, studentët duhet të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> Kuptojnë aspektet dhe fazat kryesore të rritjes dhe zhvillimit njerëzor, nga lindja deri në pjekuri. Analizojnë ndryshimet fizike, mendore dhe emocionale të lidhura me fazat e ndryshme të zhvillimit, duke përfshirë adoleshencën dhe pubertetin. Identifikojnë ndikimin e faktorëve gjenetikë, prenatalë, maternalë dhe mjedisorë në rritjen dhe zhvillimin njerëzor. Kuptojnë ndikimet socio-ekonomike, kulturore dhe mjedisore në rritje dhe zhvillim. Njohin rolin e aktivitetit fizik dhe ushqimit në zhvillimin e shëndetshëm njerëzor. Vlerësojnë rritjen njerëzore përmes teknikave të ndryshme matëse, përfshirë maturimin dhe analizën e përbërjes trupore. Dallojnë nevojat specifike të zhvillimit për secilën fazë të jetës. 		
Përmbajtja	Java	Temat	
	Prezantimi i syllabusit		
	1	Hyrje në rritjen dhe zhvillimin njerëzor	
	2	Rritja gjatë periudhës prenatale	
	3	Zhvillimi në foshnjëri dhe fëmijëri	
	4	Puberteti dhe diferencat seksuale	
	5	Kontrolli endokrin i rritjes	
	6	Ushqimi dhe rritja	
	Provimi afatmesëm – 1		
	7	Faktorët mjedisorë dhe socio-ekonomikë	
	8	Matja gjatë rritjes, teknikat dhe standardet (përbërja e trupit)	
	9	Aktiviteti fizik dhe roli i tij në rritje	
	10	Ndikimet kulturore dhe etnike në rritje	
11	Shëndeti në zhvillimin njerëzor		
12	Rishikimi final dhe përgatitja për provim		
Provimi afatmesëm – 2			
Metodat e mësimdhënies	Aktiviteti	Pesha (%)	
	Leksione	50%	
	Laboratori	20%	
	Kërkime	10%	

	Mësimi i pavarur		40%
Metodat e vlerësimit	Metodat e vlerësimit:		%
	Pjesëmarrje		10%
	a) Provimi afatmesëm-1		30%
	b) Provimi afatmesëm - 2		30%
	Puna në shtëpi		30%
ECTS Ngarkesa e punës	Aktiviteti	Orë javore	Ngarkesa e punës
	Leksione	2	24
	Laboratori	1	12
	Mësimi i pavarur	n/a	44
	Përgatitja e provimit	n/a	20
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Cameron, N., & Schell, L. (2021). <i>Human Growth and Development</i>. Academic Press. • Paris, J., Ricardo, A., Rymond, D., & Johnson, A. (2019). <i>Child Growth and Development</i>. College of Canyons. • Cameron, N., & Bogin, B. (2012). <i>Human Growth and Development</i>. Elsevier Science. • Taylor, M. (2016). <i>Human Growth and Development: Custom eBook</i>. Human Kinetics. • Publikime shkencore të tjera të fushës do të jenë të disponueshme për studentët në platformën Moodle. 		
Standardet etike	Ky kurs ndjek Kodin e Etikës të Kolegjit UBT, duke kërkuar që të gjithë studentët të sillen në përputhje me këtë. Çdo rast i sjelljes së gabuar akademike, duke përfshirë, por pa u kufizuar në mashtrim, plagjiaturë, apo forma të tjera të pandershmerisë, do të çojë në ndëshkime të rëndësishme si dështimi i vlerësimit specifik apo i gjithë kursit, si dhe masa të mëtejshme disiplinore në përputhje me politikat e integritetit akademik të Kolegjit UBT.		
Kontakt	sami.sermaxhaj@ubt-uni.net		